N°. 5802. | 1859.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 7 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 November.

De Tweede Kamer heeft gisteren de beraadslagingen over de spoorwegen geopend. Vier sprekers, alle vier bestrijders, hebben daarbij het woord gevoerd.

De heer van Hall begint met de opmerking, dat hij niet dan met schroomvalligheid spreekt, dewijl hij optreedt tegen het ministerie, dat hij gaarne ondersteunt. Niet ten onregte laat hij gevoelen, dat het ministerie aftreden moet, als het ontwerp vallen mogt. De Regering is immers opgekomen met een tweeledig programma: verbetering van belastingstelsel en bevordering van spoorwegen. Bereids is de Regering gestruikeld over het belastingstelsel; mogt het nu ook nog de voeten stooten aan de spoorwegen; dan blijft er niets meer over, waarop het ministerie post kan vatten. Juist gezien van den spreker uit Hoorn, van wien wij evenwel vermoeden, dat zijne schroomvalligheid daardoor niet al te zeer wordt verhoogd. Wat kan hij beter wenschen dan de val van een kabinet, dat zulke verderfelijke plannen als de voorgestelde maakt? En hoe kan hij gaarne zijne ondersteuning schenken aan een kabinet, dat zulke plannen doordrijft? Verder stipt hij in 't voorbijgaan aan, dat het afkeurend oordeel der Kamer openbaar is over de wijze, waarop koncessiën zijn verleend, over de weifelachtigheid der Regering in het bedingen van voorwaarden, over het vragen en afslaan van bijdragen uit de gemeenten, enz. Daarna treedt hij in de quæstie, evenwel niet met de rigting der spoorwegen direktelijk aan te tasten. Hij levert in de plaats daarvan het betoog, dat in den stand der zaak, bij de groote lasten, die men ter gemoetkoming aan de koncessiën op den Staat wil leggen, het wenschelijk is de spoorlijnen door den Staat-zelven te doen aanleggen. Wij gelooven, dat uit dit gezigtspunt de heer van Hall volkomen gelijk heeft. Langs dezen weg zal men altans spoediger en veiliger in het bezit van goede spoorwegen geraken, dan op de omslagtige en kostbare wijs, welke het wetsontwerp voorstaat. Breedvoerig ontwikkelt hij de meening, dat de thans door de Regering voorgestelde spoorwegplannen slechts teleurstelling zullen baren bij gebrek aan geld. Geld voor de spoorwegen komt er niet, tenzij de belegging voordeelig is. Men brengt er zijne kapitalen niet in, dan wanneer zij goed nadenken. Welke ondernemingsgeest is er bij ons opgewekt sinds er spraak is van spoorweg-koncessiën? Hoegenaamd geen, dan de zucht bij sommige aanvragers, niet bij allen, om eene koncessie te verkrijgen op voordeelige voorwaarden, ten koste van den Staat. En te dien verzekerd zijn en zij goede renten afwerpen. En nu toont hij aan, dat zoo min de kapitalen als de beloofde renten genoegzaam verzekerd zijn. Tot slot van zijn betoog levert hij een overzigt van onzen financiëlen toestand in verband én met de verpligtingen, die de Staat op zich gaat nemen ingevolge de Regerings-voordragt, én met de onzekerheid zoo van de rust in Europa als van onze koloniale baten. En hij vraagt, of onder dergelijke omstandigheden onze begrooting voor lange jaren mag worden verhoogd met de som van 10 millioen 's jaars.

De heer Begram bepleit ook het stelsel van den aanleg der spoorwegen door den Staat. Hij meent, dat het publiek belang grooter schade lijdt, omdat de Staat, als de koncessiën eens verleend zijn, zoo weinig invloed op de exploitatie heeft. Hij wijst op den Rijnspoorweg als voorbeeld, waarover voortdurend klagten vernomen worden. Hij treedt vervolgens in eene wederlegging van hetgeen tegen „den aanleg van staatswege" wordt aangevoerd. Men zegt, dat partikuliere ondernemingen minder kostbaar en doelmatiger zijn. Het is een vooroordeel, meer niet. Want de Staat verkeert bij den aanleg van spoorwegen volmaakt in dezelfde kondities, waarin koncessionarissen zich bevinden, met dit verschil in 't nadeel der koncessionarissen, dat hun van staatswege een rente-garantie wordt toegezegd, hetwelk al ligtelijk aanleiding zal geven, om daarop gerustelijk in te slapen. En in zooverre pleit deze opmerking ook tegen het voorwendsel, dat het verleenen van koncessiën den ondernemingsgeest opwekt. Dit is ook een groot woord, goed te gebruiken voor een mondstopper bij die niet opzigte treedt de spreker in de wederlegging van de tegenwerping, dat de Staat geen garantie zal behoeven te betalen. Hij is overtuigd en toont zulks op goede gronden aan, dat de garantie ongetwijfeld en ten volle zal moeten worden betaald. Deze redenering sluit zich volkomen aan bij die van den heer van Hall, welke het bewijs heeft geleverd, dat de ondernomen spoorbanen eene slechte spekulatie opleveren.

De heer Schimmelpenninck van der Oye is het in vele opzigten met den heer van Hall eens. Hij brengt zijne beschouwingen tot drie punten:

1°. de kontrakten zijn naar twee maten gemeten. Men geeft den een, wat men zonder verschil van reden aan den anderen onthoudt.

2° op de rigting heeft hij af te keuren. Voor de Noorderlijn beveelt hij de ontwerpen van den heer Dull aan. Hij wil de Noorderlijnen meer gekoncentreerd hebben en geen onvruchtbaren omweg over Assen. In de Zuiderlijn acht hij de lijn van Arnhem-Nijmegen naar Venlo geheel overbodig. Maar daarentegen neemt hij de lijn over den Moerdijk in bescherming. Hij meent dat, dewijl Rotterdam meer dan Amsterdam nabij Antwerpen ligt, daarom Rotterdam niet verpligt kan worden een omweg te maken. Goed geredeneerd, als er geen ander punt van vergelijking was dan Antwerpen. Maar behalve Antwerpen zijn er nog het grootste deel van Noord-Braband, gansch Limburg, geheel Zuid-Duitschland. Of komen die niet in tel? En moet Amsterdam, ten behoeve van Antwerpen, voor al de overige streken een omweg van 72 mijlen maken, waar Rotterdam er slechts een van 24 mijlen zou hebben? De heer Schimmelpenninck van der Oye heeft begrepen, een uitval te moeten doen tegen het adres van den Amsterdamschen raad en tegen Amsterdam. De toon van het adres was volkomen gemotiveerd door de *cavalière* wijze, waarop de Regering meent Amsterdam te mogen behandelen. Overigens wete de heer Schimmelpennick dat de Hoofdstad niet in het verleden leeft, maar bekommerd is over het tegenwoordige, en daarom geregtigd is al het wigt, waarover zij als handelstad en geldmarkt beschikt, in de schaal te werpen, ten einde zich niet door onbekookte spoorwegplannen te laten uitkleeden. Daarenboven draagt Amsterdam een te groot deel in de lasten, die voor de spoorwegen zullen moeten worden opgebragt, om te zwijgen, wanneer die lasten, die men der Hoofdstad zal opleggen, strekken zullen, om haar te schaden. Want dit is het ondragelijke van de kwestie, dat Amsterdam voor een groot gedeelte zal moeten betalen, wat men ten haren nadeele gaat opbouwen.

3°. De spreker verlangt dat de staat zelve de hoofdlijnen legt. Hij meent, dat binnen korte dagen dergelijk plan kan worden ontworpen en in diskussie gebragt, zoodat daardoor de aanbouw der spoorwegen niet vertraagd, maar bespoedigd zou worden.

Ten slotte komt de heer van Voorthuysen, die de rigting der voorgestelde spoorlijnen bestrijdt en Utrecht tot centraalpunt wil hebben aangewezen. Hij verdedigt dit systeem, dat ook het onze is, op de bekende gronden.

Het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-komité heeft aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden het meer gedetailleerd en uitgewerkt verslag van den ingenieur Fijnje, over de opmetingen van een spoorweg, loopende van Utrecht over Culemborg naar 's Hertogenbosch. De geleidende missive, een zeer uitgewerkt stuk, waarin de aanvrage der heeren Wolterbeek c. s. om koncessie voor een spoorwegnet wordt ondersteund, eindigt met de volgende zinsneden:

„Die aanvrage, waarvan de rigting hoofdzakelijk de door ons gewenschte is, is ook wegens andere redenen door ons met belangstelling vernomen.

„Vooreerst wordt daardoor de vrees weggenomen, dat indien het u mogt behagen de thans aanhangige voordragt te verwerpen, de spoorweg-kwestie zal uitgesteld worden. Het is zelfs waarschijnlijk, dat zij in dat geval des te spoediger zal opgelost worden. De aanvragers toch schijnen van het gewigt der zaak diep doordrongen, en niet zonder rijp beraad die belangrijke zaak ondernomen te hebben. Het vragen van 5 pCt. voor rente en aflossing komt ons voor een waarborg te zijn voor den gunstigen uitslag der onderneming. Die vraag, komende van mannen zoo geheel bekend met de financiële aangelegenheden, bevestigt onze meening, dat de door het rijk toegezegde guarantie van [illegible] en aflossing niet voldoende is.

„Het denkbeeld lacht ons toe, dat aan *eene* groote maatschappij de aanleg en de exploitatie van al de Nederlandsche spoorwegen zal worden toevertrouwd, en wij kunnen derhalve den wensch niet onderdrukken, dat de verwerping der aanhangige wetsvoordragt aan de Regering de gelegenheid moge geven, om met de HH. Wolterbeek c. s. te onderhandelen, opdat aan die heeren koncessie worde verleend tot het daarstellen van eene algemeene Nederlandsche spoorwegmaatschappij.

„Het zou ontijdig zijn op dezen oogenblik, nu het lot der Regeringsvoordragt nog onbeslist is, verder over die aanvrage uit te weiden. Wij eindigen daarom met het dringende verzoek, dat het uwe vergadering moge behagen, om, in aanmerking nemende dat de verleende koncessiën, wat de rigting der wegen betreft, niet voldoen aan het beoogde doel, en buitendien geene genoegzame waarborgen geven voor den degelijken aanleg en de goede exploitatie van de Nederlandsche spoorwegen, het wetsontwerp tot bekrachtiging dier koncessiën niet aan te nemen, en den Koning te verzoeken, het voorstel in nadere overweging te nemen."

Bij dit stuk zijn gevoegd de bijlagen 29 en 30 van het rapport van den ingenieur Fijnje behelzende de raming van een spoorweg Utrecht-Kulemborg-'s Bosch met dubbele spoorbaan. Het [illegible] de rekapitulatie;

1°. Van de kosten van den spoorweg van Utrecht langs Kuilenburg tot 's Hertogenbosch voor dubbele spoorbaan. De hierbij gevoegde rekapitulatie luidt aldus:

1°. Onteigening	*f* 1,270,000
2°. Grondwerken	„ 1,880,000
3°. Bovenbouw van den weg en de stations.	„ 1,872,000
4°. Kunstwerken	„ 1,474,200
5°. Stations-Inrigtingen.	„ 431,000
6°. Wachters-woningen, signalen en div.	„ 93,600
7°. Coak-ovens.	*Memorie.*
8°. Materieel van vervoer	„ 351,000
9°. Kosten van geldleeningen, administratie, enz.	„ 187,200
10°. Onvoorziene uitgaven, resico, enz.	„ 375,400
Eindelijk renten, gedurende de konstruktie uit te betalen	*Memorie.*
Totaal	*f* 7,933,400
Stelle.	„ 8,000,000

Kosten der drie bruggen in vermelden spoorweg:

Brug over de rivier de Lek	*f* 2,739,300
Brug over de rivier de Waal. . . .	„ 4,234,200
Brug over de rivier de Maas. . . .	„ 2,012,440
Te zamen	*f* 8,985,940
Voor onvoorziene werken, winst, enz. wordt gerekend.	„ 1,014,060
Totaal	*f* 10,000,000

Op duidelijke en overtuigende wijze wordt in dit stuk verder betoogd, en met cijfers gestaafd, dat de kosten der bruggen, langs de lijn Utrecht-Culemborg-'s Hertogenbosch zes millioen minder bedragen, dan de Regeering er, *maar zonder eenige behoorlijke toelichting*, voorgeraamd heeft. Dit is reeds de tweede of derde maal dat de cijfers en opgaven der Regering, in officiële stukken medegedeeld, blijken, als zij door deskundigen nagerekend en nagemeten worden, geen steek te houden.

PIUS IX EN FRANKRIJK

IN 1849 EN IN 1859. (1)

III.

't Is intusschen niet in Italië dat Engelands lot zal beslist worden, ook is het Engeland niet, dat een beslissenden invloed op Italiëns lot zal uitoefenen. Het is

(1) Naar het Fransch van graaf Ch. de Montalembert.

overigens geen Katholieke mogendheid, en heeft geen [illegible] verpligting, geen regtstreeksche verbindtenis jegens den H. Stoel. Zijn rol is gevaarlijk en schuldig; doch ze is slechts van ondergeschikten aard.

Van Piëmont zou te veel te zeggen zijn. Men kent daaromtrent trouwens volkomen onze gedachte. Vol sympathie voor de grootsche en schoone bestemming, welke Karel Albert aan zijn huis en zijn volk had gegeven door een instelling van een liberaal en verlicht goevernement in Opper-Italië, hebben wij met bittere droefheid dat edele land de geduldige en bedrijvige maar zoo vruchtbare en reine rol van zedelijken en beschavenden voorganger zien verwisselen voor die van een heethoofdigen en baatzuchtigen gelukzoeker, die met beide handen grijpt en in plaats van de overleveringen te ontzien en de verkregen regten te eerbiedigen, blindelings en halsstarrig de grootste zedelijke kracht, die in Italië en in de wereld bestaat, aanrandt. Wij hebben met al de ware vrienden van Italië en Piëmont gezucht over den stelselmatigen oorlog, dien Sardinië, met verachting van Koning Karel Alberts uitdrukkelijken wil, van Cesar Balbos protest en dat zijner beste burgers, tegen de Kerk heeft begonnen. Wij zijn verontwaardigd geworden door het verfoeijelijk voorbeeld, 'twelk dat konstitutionneel land heeft gegeven met te verklaren, dat de waarborgen van het vertegenwoordigend stelsel niet met den oorlog bestaanbaar waren, met aan het diktatorschap de zorg op te dragen om de overwinningen der vrijheid te openen door, zelfs, na den vrede, een willekeurig despotismus te handhaven, dat Rusland zelf naauwelijks kent, en dat de ontboezeming van geen enkel denkbeeld duldt, 'twelk in strijd met de overheerschende driften is. In allen geval zal Piëmont, dat niets tegen Oostenrijk zonder Frankrijk vermogt, niets tegen den H. Stoel vermogen, of Frankrijk moest het laten begaan.

De kwestie blijft alzoo geheel beperkt tusschen Frankrijk, den H. Stoel en den opstand in de Romagna.

Want zoo bewezen is dat Frankrijk gewetenshalve en door de eer verpligt wordt het erfdeel van den H. Stoel ongeschonden te handhaven, zullen wij er nooit in toestemmen, dat Europa Frankrijk beletten kan zijn pligt te vervullen. „*Europa kan niet veroorlooven*, zoo heeft men gezegd, *dat de Fransche bezetting langer van duur zij*."

Waren die woorden onder Koning Lodewijk Filips en door hem uitgesproken, welke kreten zouden niet in het geheele demokratische en revolutionnaire kamp zijn opgegaan! Tegenwoordig bepaalt men zich niet bij een stilzwijgende goedkeuring, men juicht luide toe: 't Is waar, het geldt, Frankrijk niet te veroorloven den Paus te verdedigen; en in dat geval is, voor de oogen dier fiere patriotten, dier onversaagde kampioenen van den liberalen vooruitgang alles goed en wettig.

Veronderstellen wij nu, dat de Romagna van het erfdeel der Kerk is afgescheiden. Maar, zegt men, dat erfdeel zal slechts met een derde verkleind worden, en het traktaat van Tolentino had er meer aan ontnomen, zonder dat daarom de Paus opgehouden heeft een wereldlijk vorst te zijn. Welk een tijdvak en voorbeeld, waarop daar gewezen wordt! Ik twijfel niet dat dit traktaat gevloekt is geworden door allen, welke in 1797 een Katholiek hart hadden behouden. Heeft overigens de afstand van Ferrara, Ravenna en Bologna Rome gered? Heeft hij Pius VI belet naar Valencia te gaan om er te sterven, Pius VII om als gevangene naar Savona en Fontainebleau te worden gesleept? Heeft niet steeds verbrokkeling verdere verbrokkeling na zich gesleept? Doch welk verschil is er niet bovendien in den toestand en de gevolgen, welke de tegenwoordige verbrokkeling zouden vergezellen, vergeleken bij die van vroeger? Het traktaat van Tolentino was de daad der zegevierende revolutie; het was opgelegd door een verklaarden vijand, niet door de hand der vriendschap, maar door een natie, die den krijg aanwendde en voerde tegen de godsdienst en de monarchie, niet door een beschermende mogendheid, die wederom, dank zij den Hemel, de oudste dochter der Kerk was geworden. Toenmaals was 't het oorlogsgeluk, het regt van den sterkste, de oude praktijk der veroveraars: Dit staat ons aan; nemen wij 't. Thans is het geheel iets anders; 't is niet het regt van den sterkste, 't is een nieuw regt, een nieuw beginsel, dat men wil in 't leven roepen: het beginsel, dat de min of meer gekonstateerde misbruiken van een of ander goevernement zijn bestaan onwettig maken, en dat bovendien de geestelijke soevereiniteit onvereenbaar is met de hedendaagsche beschaving. 't Is een beginsel, dat even goed kan worden toegepast op hetgeen men laat behouden als op hetgeen men neemt. 't Is een theorie die, eenmaal bekrachtigd, onweerstaanbaar zal zijn, en waarvan niemand de besmetting zal kunnen tegengaan. Bereids doet Bologna een beroep op Ombria en de Marken, en zijne Gedeputeerden hebben die gewesten aan de teedere zorg van den Koning van Sardinië aanbevolen. (1)

Florence zal morgen een beroep doen op Perugia, dat haar handlangers bereids met bloed bezoedeld [illegible]

(1) [illegible] te Monza aangeboden.

hebben. Welke reden zal men den bewoners van Ancona, Spoletto, Fermo en Foligno geven om hen over te halen een juk te torschen, dat men van Ravenna tot Rimini ondragelijk vindt? Nog eens, welke reden? Ik tart iemand er eene te vinden, welke slechts den schijn van gegrondheid hebbe. Men heeft schimpend gezegd, dat men den Paus het Vatikaan met een akker moest laten. Waarom een akker, wanneer hij bewoond wordt door menschen, door Italianen, die men heeft laten zeggen dat hunne menschelijke en nationale waardigheid door de Pauselijke Regering gehoond is? Waarom zou Rome derwijze buiten de wet worden gesteld? En, wijl 1859 te Bologna het beweerde regt doet zegevieren, dat in 1849 te Rome onttroond werd, waarom zou Rome dat zegevierend en in eere hersteld regt niet hernemen?

't Is alzoo niet de uitgestrektheid van het aan den Paus gegeven of gelaten gebied, dat moet gemeten worden, maar 't is het fundament-zelf van zijn wereldlijk heerschapsregt dat men ondermijnt. 't Is geene hervorming, die men eischt en bekrachtigt, 't is het algemeen en voortdurend regt tot den opstand, dat men tegen hem wil bekrachtigen. Ziedaar het ware, het eenige terrein der diskussie.

In de zitting der Tweede Kamer is heden door de heeren de Poorter, Kien en van Heukelom het spoorwegnet breedvoerig bestreden, als strijdig met het algemeen belang, als ondoelmatig, financiëel-nadeelig en verkeerd van rigting.

Het bij de Tweede Kamer ingekomen ontwerp tot herziening der regten op den in- en uitvoer van visch, strekt om zoowel den in- als den uitvoer van allerhande soort van zee- en riviervisch, zoo versch als gerookt, gedroogd of gezouten, geheel vrij te stellen.

Van Regeringswege is ten behoeve der Kamers van Koophandel en Fabrieken, verzonden eene gedrukte opgaaf nopens den handel en de scheepvaart van Groot-Brittanje en Ierland over de maand en de negen maanden geëindigd den 30ⁿ September 1859.

Het *Journal de Saint Petersbourg* van 27 Okt. jl. behelst in zijn officieel gedeelte de volgende dagorder:

„*Aan de landmagt.*

„Z. K. H. de Prins van Oranje is benoemd tot bevelhebber van het regiment dragonders van de Ukraine, hetwelk den naam aanneemt van: regiment dragonders van de Ukraine van Z. K. H. den Prins van Oranje."

Het heeft Z. M. behaagd de kommissie te ontbinden, ingesteld bij besluit van den 10ⁿ Julij 1856, en aan welke een onderzoek werd opgedragen naar de vermoedelijke gevolgen der doorgraving van de landengte van Suez voor den handel en de reederijen van Nederland, met dankbetuiging voor de uitmuntende wijze, waarop zij zich van de haar opgedragen taak heeft gekweten.

Bij Koninklijk besluit van den 28ⁿ Oktober 1859, is met intrekking der Kon. besluiten van den 29ⁿ Maart en 13ⁿ September 1890, betreffende het gebruik van de haven den Emmeloord, op het eiland Schokland, de invordering van de krachtens die besluiten tot dusver voor het gebruik der haven geheven wordende regten, opgeheven.

Z. M. heeft op zijn verzoek eervol ontslagen: als lid van den Raad van bestuur van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, mr. C. B. Nederburgh, onder dankzegging voor bewezene diensten.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 4 November.

(Officieel Verslag.)

In de zitting van heden is ingekomen een wetsontwerp betrekkelijk de herziening der wetten op de regten omtrent den in- en uitvoer van visch.

Nadat de kommissie voor de verzoekschriften, op eenige adressen, betrekking hebbende tot het wetsontwerp betrekkelijk den aanleg en de exploitatie van spoorwegen, verslag had uitgebragt, zijn de algemeene beraadslagingen over dat wetsontwerp aangevangen.

De heer van Hall was de eerste die het woord voerde. In den aanvang der uitvoerige rede, die door hem uitgesproken werd, herinnerde hij dat het tegenwoordig ministerie bij de aanvaarding zijner taak zich tot pligt gesteld had: vooreerst om het belastingstelling in verband met den finantiëlen toestand van sommige gemeenten te verbeteren, welke aangelegenheid tot heden niet geregeld was; en ten tweede den aanleg van spoorwegen te bevorderen. Het nu in behandeling zijnde wetsontwerp beschouwde hij in de eerste plaats uit een grondwettig oogpunt, moetende volgens het voorschrift van art. 72 der Grondwet op elk voorstel van regeringswege gedaan, de Raad van State worden gehoord, hetgeen, naar hij meende te weten, met dit ontwerp niet zou hebben plaats gehad. In de tweede plaats behandelde hij de vraag, of de daarstelling van zulk een groot net van spoorwegen, als hier werd voorgedragen, niet door den Staat zelven behoorde plaats te hebben. Op onderscheidene gronden toonde hij aan dat het aanleggen van staatsspoorwegen boven elk ander stelsel te verkiezen was.

Vooreerst geloofde hij dit omdat daardoor meer waarborgen dan anders zouden gegeven worden voor een behoorlijk vervoer, waarvan men het monopolie niet aan partikulieren moest overlaten, die alleen door boeten of bedreiging van de overneming van de zaak door den Staat, tot nakoming van aangegane verbindtenissen konden gedwongen worden. Daarenboven waren de financiele krachten des Rijks zijns oordeels groot genoeg om jaarlijks aan zoodanigen aanleg 10 a 15 millioen te besteden, terwijl het benoodigde geld daarvoor voorhanden zijnde, de volvoering van plannen in dit opzigt eerder verwezenlijkt zou zijn, dan bij koncessiën aan partikuliere personen, voor wie het nog zeer onzeker zou wezen of het hun gelukken zou de vereischte kapitalen te bekomen. Ten derde meende hij dat met den aanleg van staatsspoorwegen de toekomst van 's lands finan iën niet in de waagschaal zou gesteld worden en men deze daarbij niet voor een aantal jaren verbinden zou. Ten slotte geloofde hij dat, wilde men de uitvoering van de hier bedoelde werken niet langs den door hem aangegeven weg tot stand doen komen, dan nog een ander middel dan het voorgedragene, beter zou zijn, namelijk het uitleenen van een zeker bedrag der benoodigde gelden tegen eene lage rente aan solide personen.

De heer Begram verklaarde zich ook voor den aanleg van spoorwegen door den Staat. Dit prees hij aan om het regtstreeksche gezag dat het goevernement op dergelijke ondernemingen zou kunnen uitoefenen, zoo tot handhaving van eenmaal gemaakte bepalingen, en in betrekking tot het omslagtig beheer dat deze zaak moet veroorzaken, als ook met betrekking tot het onderhoud zoo van wegen als van materieel. Bij de groote sommen die de aanleg van deze werken zoude veroorzaken, en bij den langdurigen tijd waarvoor de Financiën van den Staat werden verbonden ten behoeve van deze aangelegenheid, meende hij de behartiging der belangen en regten van zoo velen niet aan partikulieren te mogen toevertrouwen, in weerwil van de kontrole die op het beheer van regeringswege zou uitgeoefend worden, daar hij in de daaromtrent voorgedragen bepalingen geene genoegzame waarborgen zag, en deze voor hem geene voldoende geruststelling opleverden. Om deze en verder aangegevene redenen verklaarde hij zich tegen het wetsontwerp, geloovende dat hij, bij eene afstemming, de zaak der spoorwegen nog niet bedorven zou zijn, aangezien hij geloofde dat, in dat geval, een ander wetsontwerp zou ingediend worden dat een plan op geringere maar meer uitvoerbare schaal zou inhouden.

De heer Schimmelpenninck van der Oye gaf te kennen dat ook hij zich tegen het wetsontwerp zou moeten verklaren.

Hij ondersteunde de bedenking van den heer van Hall ten opzigte van het gerucht dat dit wetsontwerp niet door den Raad van State zou zijn onderzocht. Hij behandelde daarop drie punten: de aangegane kontrakten, de voorgedragen rigtingen en eindelijk zijne eigene verlangens. In de aangegane kontrakten meende hij voor de beide koncessiën niet gelijke voorwaarden gesteld te zien. Hij onderzocht vervolgens de voorgestelde rigtingen, in verband met de voorstellen van andere zijden voorgedragen, waarvan hij de gebreken of de voordeelen aantoonde. Zich voor den aanleg van staatsspoorwegen verklarende, geloofde hij dat het volgens de voordragt moeijelijk zou zijn tegen 4½ per cent het benoodigd kapitaal te bekomen, terwijl de bezwaring der schatkist met 3½ millioen jaarlijks voor rentegarantie hem bedenkelijk voorkwam. Zijns inziens zou met 60 millioen een voldoend net van spoorwegen kunnen worden aangelegd, en, stellende dat de overige behoefte van het land op 50 millioen te berekenen zijn, zoo zou, daar reeds 40 millioen zich bevinden in de schatkist, de overige 70 millioen over 7 jaren kunnen worden verdeeld, en ter voorziening in een en ander strekken. Zijne gedachten resumerende verklaarde hij in eene wet volkomen genoegen te kunnen nemen, waarin zou geschreven staan: 1°. dat spoorwegen van staatswege zouden worden aangelegd, en wel twee lijnen: de eerste loopende van Vlissingen over Middelburg, Breda, den Bosch, Venlo, naar Maastricht; de tweede van Arnhem, over Zutphen, naar Rheine, met eene vertakking over Deventer naar Zwolle, Meppel, Leeuwarden, links naar Harlingen, regts naar Groningen en verder niets; 2°. dat deze werken, 60 millioen zullende kosten, in zeven jaren zullen worden daargesteld.

De heer van Voorthuysen, de laatste spreker van heden, betoogde in eene lange toespraak dat uit al de gedrukte en gewisselde bescheiden het moeijelijk is in te zien, welk hoofddoel de Regering zich gesteld heeft bij de keuze van de rigting der voorgestelde spoorweglijnen. Dat hoofddoel achtte hij hoog noodig alsnog te kennen; en daarom hoopte hij dat dit gedurende den loop der beraadslagingen voldoende zou uitkomen, ten einde de tegenstanders te doen gevoelen dat zij gedwaald hebben, vooral omtrent de veronderstelling dat de Regering hierin met weinig spaarzaamheid zou zijn te werk gegaan, op een oogenblik dat nog zooveel ten behoeve van onze financien moet worden verrigt, en bij het bestaande denkbeeld dat belastingen op sommige levensbehoeften zouden behooren te worden afgeschaft.

WORMERVEER, 3 Nov. Ter markt van heden waren de hoogste prijzen der Kaas: kleine *f* 30, middelbare *f* 31 per 50 Ned. ℔.

PURMEREND, 2 Nov. Alhier waren de hoogste prijzen voor kleine Kaas *f* 29¼, voor middelbare *f* 33¼ per 50 Ned. ℔.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

LONDEN, 5 Nov. De *Morning Post* bevestigt het berigt, dat Engeland een gevolmagtigde zal afvaardigen naar het Kongres; doch voegt er bij dat de bijzonderheden betreffende de preliminairen nog niet geregeld zijn. — Uit Malta wordt van den 1ⁿ berigt, dat twee linie-stoomschepen naar Ancona zijn vertrokken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Nov. De *Moniteur* meldt de benoeming des hertogen van Padua tot grootkruis van het Legioen van eer, als blijk van 's Keizers tevredenheid over zijne gewigtige diensten.

— Men heeft opgemerkt, dat de benoeming des

heeren Billault tot minister van Binnenlandsche Zaken in den *Moniteur* slechts door een eenvoudige kennisgeving aangekondigd werd, welke meldde dat de hertog van Padua wegens zwakke gezondheid zijn ontslag genomen en de Keizer, in zijne plaats, den heer Billault benoemd had. Het dekreet van zijne benoeming kwam eerst twee dagen later.

Hierover meldt men, dat de heer Billault zich 's Zondags te voren nog in het departement der Loire-Inferieure bevond, toen de Keizer hem per telegraaf ontbood. Hij vertrok onmiddellijk, kwam 's maandags te Parijs en werd in den voormiddag te Saint-Cloud ontvangen. Na het gehoor liet de Keizer den heer Rouland, minister van openbaar onderwijs berigten, dat hij hoopte den heer Billault zich te zien belasten met de portefeuille van het binnenland.

De heer Rouland ontving den brief op het oogenblik dat hij zich naar den Noorder-spoorweg begaf, om daar bij het vertrek des Keizers tegenwoordig te zijn. Hij ontmoette er den heer Fould, minister van Staat, wien hij het berigt mededeelde. Deze kon dit naauwelijks gelooven, wijl hij er niets van gehoord had en er geen dekreet geteekend was. Toen de Keizer aangekomen was vroeg hem de minister van Staat of er geene orders waren. — Neen, sprak de Keizer, berigt alleen in den *Moniteur* dat ik den heer Billault tot minister van Binnenlandsche Zaken benoemd heb." — De heer Fould merkte aan dat de Keizer geen dekreet had geteekend om dit het regeringsblad mede te deelen. — "Dat komt er niet op aan, zeide Napoleon, meldt de benoeming in den *Moniteur*, maak het dekreet in orde en zend het mij ter teekening te Compiègne."

Dit geschiedde, en daardoor kwam het dekreet na de eerste tijding der benoeming.

In het vlugschrift van ridder Debrauz: "De vrede van Villafranca en de beraadslagingen van Zurich" leest men onder het opschrift "de Paus" het volgende:

"Wij meenen te weten dat de hoven van Weenen en Parijs op het aanstaande Kongres de maateregelen zullen opnoemen, welke volgens hunne onderlinge overeenkomst, het best geschikt zullen zijn de rust en onschendbaarheid der Kerkelijke Staten te waarborgen, zonder 's Pausen onafhankelijkheid, als vorst, te krenken. De Kerkelijke Staten onzijdig verklaren en onder de bescherming der Katholieke mogendheden stellen schijnt het natuurlijkste en zekerste middel tot dit doel. De Kerkelijke Staten zijn het eigendom des Pausen noch dien van het H. Kollegie; zij vormen het erfgoed van Sint Pieter, waar de Katholieken van alle landen, gedurende eene reeks van eeuwen toe bijgedragen hebben. Wat is dus eenvoudiger dan de verdediging er van aan de mogendheden te vertrouwen, die met den H. Stoel in betrekking staan?

"Intusschen hebben de Keizers van Oostenrijk en Frankrijk, in gevolge de bepalingen van Villafranca, hunnen gezanten te Rome gelast, onderling te pogen de verwezenlijking dier hervormingen te bespoedigen, welke de H. Vader zelf heeft noodig geacht. Dit zal in het vredes-verdrag herhaald worden, om wel te doen zien, dat de hervormingen uit de oppermagt des Pausen voortvloeijen. Oostenrijk en Frankrijk willen geen zedelijken druk op den geest des opperherders uitoefenen en zich nog minder het regt van stoffelijken dwang aanmatigen.

"Onder het reeds in beginsel toegestane, is de geheele overgave van het bestuur der Romagna in de handen eener wereldlijke overheid, met uitzondering slechts der legatn, wijl, volgens de organieke wet der Pauselijke Regering een lid van het H. Kollegie aan het hoofd van elk gewestelijk bestuur van Sint-Peters erfgoed moet blijven.

De onderhandelingen gaan voort en beloven te meer een snellen en goeden uitslag, naar mate het Romeinsche hof niet in verschillende rigtingen bestookt wordt door tegen over elkander staande belangen en invloed, en de vertegenwoordigers van Oostenrijk en Frankrijk, baron von Bach en de hertog van Grammont, in de volmaakste overeenstemming handelen.

— Hunne hoogwaardigheden de bisschoppen van Blois, Grenoble en Valence, hebben herderlijke brieven uitgevaardigd, waarin zij gebeden voor den H. Vader voorschrijven.

Uit Spanje verneemt men, dat de aartsbisschop van Tarragona en de bisschop van Tarazona gebeden voor Z. H. hebben aanbevolen.

— Nopens de reis van Garibaldi naar Turijn en zijn onderhoud aldaar met Viktor Emmanuel zijn verscheidene geruchten in omloop. Sommigen beweren, dat de Koning zelf hem tot zich geroepen heeft om inlichtingen nopens den staat van het midden-Italiaansche leger te verkrijgen. Bij zijn vertrek zou Garibaldi de verzekering ontvangen hebben, dat hij, aangevallen wordende, zonder twijfel hulp van het Sardinisch leger zou ontvangen.

Een ander berigt, aan den *Times* gezonden, meldt, dat Garibaldi den Koning verklaard had, dat Italië verraden was en hij-zelf zich aan het hoofd der revolutiën zou stellen, waarop deze geantwoord heeft, dat als Garibaldi zulk eene dwaasheid beging, Piëmont het hem met geweld zou moeten beletten.

Deze laatste tijding stemmen met verschillende anderen, van vertrouwde zijde ontvangen, overeen.

Men wil dat de generaal Fanti, na de ontvangst van een voor de revolutie in de Romagna zeer ontmoedigende brief, Garibaldi naar Turijn zond om opheldering. Hierop moet de Koning den boodschapper rondweg verklaard hebben dat hem de zaak der Legatiën als verloren voorkwam en Piemont, door zijne verbindtenissen van Villafranca en Zurich, in zijne handelingen opzigtens Midden-Italië ten eenemale belemmerd was. Tot staving van dit berigt wordt de terugroeping aangehaald, van twee Sardinische beambten in de Legatiën, de heeren Rora en Migliorati.

— Tijdingen uit Haïti van 8 Okt. melden dat eene proklamatie van den Prezident Fabre Geffrard de teregtstelling van 16 personen aankondigt, medepligtig aan de zamenzwering, welke door het vermoorden van de dochter des prezidents ontdekt is. Drie anderen zijn bij verstek gevonnisd.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Nov. Lord Palmerston heeft op zijn landgoed Broadlands als gasten ontvangen, de gezanten van Frankrijk en Pruissen met hunne gemalinnen, den Sardinische gezant, den markies en de markiezin van Clanricarde, de gravin Shaftesbury, graaf Strzelecki, den eerwaarden heer P. Villiers, Burggraaf Chelsea, de eerw. Georgus Byng, Burggravin Jocelijn, Lady William Russell, baron Malaret, de eerw. William Cowper en gade en de heer Borthwick, redakteur van den *Morning Post.*

— De heer Blanchard Jerrold, zoon van wijlen den schrijver Douglas Jerrold, is uit Parijs teruggekeerd, waarheen hij zich begeven had, om den invloed der Prud'hommes (gilde-oversten) op den toestand der ambachtslieden te bestuderen.

Hij wil hierover te Londen en in eenige belangrijke fabriekplaatsen openbare voorlezingen houden en meent dat zulke instellingen zeer ten algemeenen nutte zullen werken. Lord Brougham en anderen hebben herhaaldelijk hetzelfde gevoelen te kennen gegeven.

— In eene talrijke bezochte *meeting* te Cambridge, waar Gladstone onder anderen als redenaar optrad, werd besloten; het plan van D. Livingstone, om een zendeling-genootschap voor het binnenland van Afrika op te rigten, onmiddellijk ten uitvoer te brengen. De kosten zijn op twee duizend pond 's jaars geraamd en er is geen twijfel of deze zijn door vrijwillige bijdragen gedekt. Het genootschap zal, behalve het godsdienstig, ook een wetenschappelijk doel bestreven en zich, naar het plan der oprigting, met der tijd bij de groote zendeling-vereeniging aan te sluiten.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 4 Nov. De *Wien. Ztg.* meldt van regeringswege dat graaf Giulay, die in den Italiaanschen veldtogt tot na den rampspoedigen slag van Magento, opperbevelhebber van het Oostenrijksche leger was, op pensioen gesteld is.

BERLIJN, 3 Nov. De prins van Oranje is eergisteren namiddag te dezer stede aangekomen. Gisteren namiddag heeft hij een bezoek afgelegd bij den Koning en de Koningin en in den namiddag het diner gebruikt bij den Prins-regent.

ITALIË.

ROME, 30 Okt. Te Pesaro is dezer dagen de markies Antaldi in hechtenis genomen, en dadelijk naar Ancona gevoerd. Men had zijne korrespondentie met het revolutionnaire leger onderschept. Hij werd juist gevangen genomen in het oogenblik, dat hij bezig was een brief aan Garibaldi te sluiten. Antaldi en zijne familie werden door de Pauselijke regering altijd zeer begunstigd.

TURIJN, 2 Nov. Mgr. de aartsbisschop van Turijn heeft aan de geestelijkheid en geloovigen van zijn diocees een herderlijken brief uitgevaardigd over den toestand der Pauselijke Staten, waarin hij gebeden voor Z. H. den Paus beveelt.

BELGIË.

BRUSSEL, 5 Nov. Mgr. Malou, Bisschop van Brugge, heeft een mandement uitgevaardigd, waarin hij den toestand der Kerkelijke Staten bespreekt en gebeden voor Z. H. den Paus voorschrijft.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 November.

ONDERTROUWD (3 Nov.): J. Czerwinski met M. Kievits.

GETROUWD (3 Nov.): P. Diedrich met M. Jaski. — J. P. Rumling met E. C. B. Knebel. — C. Schagen, wed. met A. C. E. Otten.

BEVALLEN (2 Nov.): E. Benedictus, geb. Daniels, D. — (3 Nov.): M. D. Buchler, geb. Boutier, Z.

OVERLEDEN (31 Okt.): B. Moerman, 70 j. — H. P. Meijer, 37 j. — J. H. Kemmelink, 50 j. — S. L. Smidt, geb. Sieburgh, 59 j. — (1 Nov.): P. M. Striepecke, wed. van Hoiij, 54 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	4 NOV. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106½	a	105⅝	
Nederl. Bank	4 »		»		
Nederl., Werkel. Schuld a 2½ pCt.		63¾	»	63 15/16	63⅞
Dito Dito	3 »	76¼	»	76½	76½
Dito Dito	4 »	97⅛	»	97⅜	97⅜
Amortisatie-Syndikaat	3½ »	94⅝	»		
Aand. Handel-Maatsch.	»	126½	»		
Oost-Ind. Leening	4 »	96¾	»		
Aand. Holl. Spoorweg			»		
Leening idem	4½ »		»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »		»		
Maatschappij van Weld.	4 »		»		
Belgie, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »		»		
Dito *Rothschild*	2½ »	51¾	»	51⅞	
Frankrijk, Certifikaten	3 »		»		
Spanje, Obligatiën	1½ »	31⅜	»	31½	31⅜
Dito	3 »	43½	»		
Dito Binnenlandsche	3 »	40¾	»	40⅞	40 13/16
Amortisable Schuld		10⅛	»		
Bewijzen Coupon			»		
Crediet Instel. bij *Prost* & *C*°.			»		
Portugal, Obligatiën	3 »	43¼	»	43 5/16	
Dito 856/1857	3 »	41⅞	»	41 15/16	
Uitgestelde			»		
Rusl., Obl. bij *Hope en C*°.	5 »	103⅞	»		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	101¾	»		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	85 7/16	»	85½	
Dito bij idem 1840	4 »	80 13/16	»		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	80 11/16	»		
Dito Nieuwe	4 »		»		
Dito 5de Serie	5 »	89 15/16	»	90 3/16	89 15/16
Dito 1855, 6de Serie	5 »	99⅝	»	99¾	
Dito Adm. te Hamburg	5 »		»		
Dito dito te Londen	5 »		»		
Dito dito dito	4½ »		»		
Inschrijv. in Assignatiën	6 »	61	»		
Certifikaten van dito	6 »	61¾	»		
Spoorweg Aktiën	5 »		»		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157½	»		
Obligatiën	4 pCt.	77¾	»		
Pruissen, Oblig.	4½ »	101⅜	»		
Aandeelen 1854	3½ »	202	»		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »	62	»		
Dito dito	4 »		»		
Dito Metalliek	5 »	53 3/16	»	53 9/16	53½
Dito Rente Amsterdam	5 »	72 13/16	»	73	73
Dito Nationale 1854	5 »	57⅛	»	57 7/16	57 5/16
Dito dito	2½ »	28 7/16	»	28 9/16	
Weener Bankaktiën	ƒ		»		
Dito Aand. fl. 250, 1839	»		»		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	262	»	263	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			»		
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 »		»		
Dito bij *Rotschild*	5 »		»		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »		»		
Dito	3 »		»		
Braz., Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	99½	»		
Dito 1839 van £ 100	5 »		»		
Dito 1843 » » 100	5 »		»		
Dito 1852	4½ »	91½	»		
Dito 1858	4½ »		»		
Sardinië	5 »		»		
Peru, Geldl. 1854	4½ »		»		
Dito te Parijs	»		»		
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	14 9/16	»	14 15/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans 3	»	26¾	»	27⅛	26⅞
Dito Uitgestelde	1 »	14	»	14 1/16	
Grenada, Obligatiën	3½ »	15	»	15 1/16	
Dito Uitgestelde		4 15/16	»	5	
Mexiko, dito	3 »	20½	»	20⅝	20 9/16
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	ƒ		»		
Dito dito Lr. B	ƒ	100	»		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		»		
Amerik. Bank-Aktiën			»		
Illinois Spoorw. Aandeelen			»		
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	79 15/16	»	80¼	80
Louisiana	5 »	101⅜	»		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »	3 3/16	»		

Handel-Maatschappij, kontant —, dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 219½, 20⅛; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spoorw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 64⅛.

" Oostenrijksche aanvankelijk flaauwer gesteind, hebben zich later van hunne teruggang hersteld en sluiten nagenoeg op de slotkoersen van gisteren. In de overige fondsen was nagenoeg geene verandering, allen sloten 4½ en 3 pCt. met eenige meerdere vraag.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 5 November tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pc. 64⅛; Aand. Handel-Maatsch. —; Spanje, Binnenl. 3 pc. 41⅛; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 99¾, Oostenrijk, Met. 5 pc. 54⅛, dito 2½ pc. 28⅝, dito Rente Amst. 5 pc. 73¼, dito Nationale 1854 5 pc. 58 1/16.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Nov. Belgie 2½ pc. 53½ g. 4½ pc. 98½ p; Metal. 56½ p. Nation. 60⅜ p; Spanje 1½ pc. 31½ g, 3 pc. 41½.

" PARIJS, 4 Nov. Rente kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 69.67½; Credit mobilier 776.25; Fr. Oost. Spoorw. 581.25; Rusl. Spoorw.-Aktiën —.—; Spanje 1½ pc. 31½; 3 pc. 41⅝; Passive 10½; Cred. Spanje 255.—; Rom. Leening —.—.

LONDEN, 4 Nov. Cons. 96⅝ a ⅝; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22⅛ a 22⅜; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. Holl. —; Grenada uitgest. 5 a 5¼; id. werkelijke 14⅝ a 15, 5 pc. Venez. 28½ a 29; 2½ pc. id. 14¾ a 15¼;

3 pc. Port. 45¼ a ¾; 3 pc. Spanje 44¼ a ¾; 1½ pc. id. [illegible] Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 61 a 62; id. 7 pc. Oblig. 76 a 77; Sardinie 85½ a 86; Ecuador —.

WEENEN, 4 Nov. Met. 5 pc. 71.25; 2½ pc. —.—; Nat. 76.90; Loten 1854 4 pc. 109.—; Bank-Aktiën 887; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 201.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 267.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.30; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 28½; Zilver 18¼.

BERLIJN, 4 Nov. Metalliek 5 pc. 56½; Nationale 60½, Stiegl. 5de serie 94¼; 6de id. 104½; Rusland 5 pc. —, Nieuwe 3 pc. 64½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc. 103½; Fr. Oost. Spoorw. 140¾; Credit 78¾; Wissel op Londen, 3/m. 6 th. 17⅛, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141½, 2/m. 140¾; Weenen —, Petersburg 94½.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55 7/16	2/m. Livorno	f 38½
Zigt "	" 55 13/16	" Napels	" 78½
2/m. Bordeaux	" 51	3/m. Petersburg	" 165
½/m. "	" 55⅜	6/w. Weenen	" 92
3/m. Madrid	" 241	" Augsburg	" 99
" Cadix	" 243	" Frankfort	" 99¾
" Sevilie	" 240	2/m. Hamburg	" 35⅛
" Bilbao	" 240	Zigt "	" 35¼
" Lissabon	" 40⅜	2/m. Londen	" 11.62½
" Porto	" 40¼	Zigt "	" 11.67½
2/m. Genua	" 45½	Rotterdam	" ¼

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 4 Nov.

Tarwe in een doen: 127 ℔ j. b. Poolsche f 295; 129 ℔ j. Vriessche f 265.

Rogge ruim prijshoudend: 123 ℔ Pruisische f 198; 118 ℔ Petersburg f 175 bij partij; 118 ℔ dito f 177.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 117 ℔ Vriesch Zand f 194 zeilende.

Op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. ek. 57½ &. *Lijnzaad* prijshoudend: 115 ℔ Koningsb. f 285; 117 ℔ Dantziger deder f 270. *Raapolie* op 6/w. f 35½; Vliegend f 34¼; in Mei ek. f 36; Dec. f 34¼. *Lijnolie* op 6/w. f 31¼; Vliegend f 30. in Maart, April en Mei ek. f 30; Dec. f 29½. *Hennepolie* op 6/w. f 37½; Vliegend f 36¼.

SCHIEDAM, 4 Nov. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ f 200 3/m.; 146/2 ℔ Koersche f 188 6/w. — Gerst: 128/2 ℔ Libau f 191 3 m. — Moutwijn f 13.50; Jenever f 19,—; Amst. Proef f 20,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 1,— per ketel.

MIDDELBURG, 3 Nov. Puike nieuwe Zeeuwsche Tarwe f 8,50, gewone f 8,25 a 8,—, mindere f 7,50; dito jarige Walchersche dito was bij partij van de zolders aan f 9,— te koop, bij kleine partijtjes werd aan f 9,25 gekocht; dito nieuwe dito dito werd algemeen aan f 8,75, 8,50 gekocht. — Puike Zeeuwsche Rogge f 6,75. — Garst: voor de beste Winter is f 6,10, mindere f 5,80 a 5,50 betaald; puike Zomer 5,90, mindere f 5,80 a 5,50. — Walchersche Witteboonen zijn aan f 9,25 a f 9,40, enkeld f 9,53 de mud betaald; dito Bruineboonen f 10,—; dito Paardeboonen hadden grage koopers aan f 6,75 en 7.— de mud. — Walchersche groene Erwten puike soort kocht men aan f 9,25 a 9,15 de mud, groote f 11,25, mindere f 11,— de mud. — Koolzaad hield men op f 10,50. — Raapolie f 35,75; Patentolie f 38,—; Lijnolie f 34,75 per vat op 6 weken, op kontant f 1,— per vat lager. — Harde Lijnkoeken f 8,50 per 104 stuks.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 4 Nov. De Groot, Twee Zusters, Londen.

HELVOET, 4 Nov. Mc Lachland, Rosina, Soerabaya, l. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 4 Nov. Jonker, Zwaanette, Messina. - Filter, Christian, Livorno.

HELVOET, 4 Nov. Bordeaux (st), Bordeaux.

Advertentiën.

(1977) Heden werd zeer voorspoedig van een welgeschapen Zoon verlost, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot L. H. LE GRAS.

A. H. WALTER.

AMSTERDAM, 5 Nov. 1859.

(1978) Heden overleed tot onze bittere droefheid onze geliefde, Zuster en behuwd Zuster JOHANNA MARGARETHA ELDERS, na een smartelijk lijden van eenige maanden in den ouderdom van ruim 59 jaren.

AMSTERDAM, 2 November 1859.

A. ELDERS, Uit aller Naam.

Strekkende deze mede tot kennisgeving aan vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten de stad.

Onder onze ruime sortering van allerhande **TOILET-ARTIKELEN** bevelen wij bijzonder aan:

De echte Tandzeep

van [illegible] DE BOUTEMARD maakt de Tanden [illegible] aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardts-Zeep.

Deze is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid, door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cent.

GEBR. LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOTOLIEZEEP, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 Cents.

Dr HARTUNG'S KRUIDENPOMADE, versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje is 75 Cents.

DE KINA-OLIE van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij Kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij een zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de Haren een schoonen glans te geven. De Flacon kost 75 Cts.

OP NIEUW ONTVANGEN een grooten voorraad van: **SCHUIJERS.** Kleer-, Hoofd-, Tand- en Nagelschuijers, Huwel- en Hoedenschuijers, Sopha-, Tafel- en Juweelschuijers.

KAMMEN. Alle soorten moderne Opsteekkammen in kleine, bevallige modellen, effen en à jour, in schildpad, caoutchouc en hoorn; Friseerkammen, Stofkammen, Zakkammen, Kammen met Schuijer en Spiegel.

Fijne **ODEURS** van Delcroix, Price, Demarson, fijne TOILETZEEPEN, sierlijk verpakt en opgemaakt, in de liefelijkste geuren. EAU DES CARMES, van Marg. Grass. EAU DE COLOGNE.

HAARROLLEN voor de Impératrice, Rachel, Bandeaux Renversés en andere Kapsels, het paar voor 70 en 90 Cents.

Zeer mooije en voordeelige PARAPLUIES.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (1975)

SOIRÉE VOCALE-INSTRUMENTALE,

TE GEVEN OP

Maandag 7 November 1859.

IN HET

ODÉON,

DOOR EENIGE VRIENDEN VAN HET

ST. ALOYSIUS-GESTICHT ALHIER,

TEN VOORDEELE DER

ARME KINDEREN VAN GENOEMDE INRIGTING.

Onder welwillende medewerking van de Heeren W. C. DEN DEKKER, G. A. HEINZE, RICHARD HOL, W. A. SICKLER en der Liedertafel CÆCILIA.

PROGRAMMA.

Eerste Deel.

N° 1. **Klarenbeek**, Kwartet voor 4 Mannenstemmen. . . W. Smits. **Mein Vaterland**, idem C. A. Bertelsman.

" 2. **Air Varié**, pour Violon . . H. Vieuxtemps.

" 3. **O! bitt' euch liebe Vögelein**, Lied voor Tenor . . F. Gumbert.

" 4. Solo voor Violoncel . . . . Hainli.

" 5. **Der Morgen**, Kwartet voor Mannenstemmen . . . Kuntze. **Der Vorposten**, idem . . Becker.

Tweede Deel.

" 6. **Hymne** voor Mannenkoor en Solo, met begeleiding Strijkkwartet en Orgel . . . Richard Hol.

" 7. **Fragment** uit het Trio in E mineur, voor Piano, Viool en Violoncel.
 a. **Moderato con moto** G. A. Heinze.
 b. **Scherzo Alegro.**

" 8. **Sonntag auf dem Meere,** Kwartet voor Mannenstemmen G. A. Heinze.

" 9. **Der Wanderer Lied,** voor Tenor . . . . . A. Feska.

" 10. **Auf offner See,** Kwartet voor Mannenstemmen . . Möhrung. **Der liebe Feuerzeug** . A. Schäffer.

Aanvang ten Half Acht ure precies.

Entrée-Biljetten à f 1.50 zijn te verkrijgen bij de Heeren Muziekhandelaren Theune & Comp., J. A. Roumen, Th. J. Roothaan & Comp. en op den avond van het Concert aan het *Odéon*. (1976)

Bij **P. N. VERHOEVEN** *te 's Bosch*, komt heden van de pers en is bij den Uitgever dezer Courant en zijne gewone Correspondenten in Amsterdam als elders verkrijgbaar:

DE PASTOOR VAN ARS.

LEVENSSCHETS

VAN

Joan. Bapt. Maria Viannay,

in geur van heiligheid overleden 4 Augustus 1859, door J. CHANTREL.

Naar het Fransch door A. J. van Bemmel, R. K. Pastoor te Kabauw bij Schoonhoven. Met *Portret* en *Kerkelijke Goedkeuring*, 100 pag. gr. 32°. Prijs . . . 25 Cents.
Op *franco* aanvrage per post . . . . 30 "

En is bij denzelfden *ter perse*:

Het Erfdeel van den H. Petrus,

OF

DE REGTEN VAN PIUS IX,

VERDEDIGD TEGEN DE REVOLUTIONAIREN,

door Mgr. DUPANLOUP en den Graaf DE MONTALEMBERT.

(1935) Naar het Fransch.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een onfeilbaar middel ter genezing van open beenen en verouderde wonden. G.... v. L...., te Nijmegen, oud 27 jaar, had sedert negen jaren een open been, met onderscheidene wonden, waarop alle kunst der heelmeesters was te kort geschoten. Toen hij eindelijk zag dat geen geneesmiddel baatte, besloot hij tot de zalf en pillen van Holloway; deze veroorzaakten dadelijk eene aanmerkelijke verbetering in zijnen toestand, en nadat hij nog drie maanden lang dezelve gebruikt had, was zijn been geheel genezen, en overigens zijn geheel gestel als hernieuwd.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg: *Doosjes Pillen* à f 0.80, f 1.85, f 3.80, f 6.75, f 13.50, f 20.50.
Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.80, f 6.75, f 13.35, f 22.95.

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN ligt ter perse om binnen weinige dagen te verschijnen:

DE

VOLKS-ALMANAK

VOOR

NEDERL. KATHOLIEKEN,

in O. H. Schrikkeljaar

1860,

VERZAMELD DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM,

O. EQ. S. GR. M.

De Tijdwijzer is weder bearbeid door den Wel-Eerw. Heer Past. van der Horst, en eene Tijdrekenkundige Tafel der Aartsvaders, door Jhr. W. de Rivecourt.

Tot het Mengelwerk zijn bijdragen geleverd, door J. de Busco, H. J. H. Pieters, Mej. Gertrudis C......., J. M. Dautzenberg, Mich. Smiets, Pr., J. Waterreus, J. Poelhekke, Mr Prudens van Duyse, Mevr. Goutier, geb. de Smet, Mej. Truda F......, E. W., Daniel, A. D. S., J. Bohl, JGz., Mej. Dorothea D., Dr J. Nolet de Brauwere van Steeland, Dr W. J. F. Nuyens, de Jongejuf. C. H. A. M., Emile Seipgens, J. W. Hofdijk, Mr Eburo, Reinoud, G. L. Vroemen, Pr., J. G. H., G. N. ten Brink, Pr., J. A. G. d. J., J. A. van den Akker, Pr., J. J. Aghina, Mevr. Courtmans, geb. Berchmans, Past. V. L., J. F., Jhr W. d. R., en Mej. G. Tiarks.

Van de verschenen acht jaargangen zijn nog enkele stellen voorhanden, die afgeleverd zullen worden à f 2.20

Bij bovengenoemden is gedrukt en à [illegible] verkrijgbaar:

SMEEKLIED

AAN DEN

H. WILLIBRORDUS,

APOSTEL EN PATROON DER NEDERLANDEN.

DOOR

R. VAN DER PLOEG, Pr.

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen Drukker en Uitgever.